

Šablona III/2- Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Nevyjádřený podmět ve větách

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Moravany, okres Brno-venkov, příspěvková organizace ANOTACE	
Šablona:	III/2
Název:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Téma:	Nevyjádřený podmět ve větách
	Žák si upevňuje své znalosti o nevyjádřeném podmětu ve větách
Autor:	Petra Velebová
Očekávaný výstup:	Žák si procvičí a upevní pravidla pro určení nevyjádřeného podmětu
Klíčová slova:	Nevyjádřený podmět ve větách, shoda podmětu s přísudkem
Druh učebního materiálu:	Pracovní list
Cílová skupina:	Žák 1. stupně ZŠ
Typická věková skupina:	5. ročník ZŠ
Použité zdroje a materiály:	www.mojecestina.cz , Učebnice českého jazyka pro 5. ročník, Nová škola, Brno 2005

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nevyjádřený podmět ve větách

Pokud je ve větě nevyjádřený podmět – **my,vy oni**, ne vždy to bezpodmínečně znamená, že správnou koncovkou v přísudku je právě **měkké I**. Mnohdy totiž musíme brát zřetel na kontext, který nám může také určit, jakou koncovku v přísudku musíme napsat. A co všechno nám může napovědět?

Podmět je v předchozí větě

V souvislém textu se často setkáme s tím, že je podmět vyjádřen pouze v některých větách a v dalších, které na ně navazují, už je pouze podmět nevyjádřený. V tomto případě si musíme vždy uvědomit, zda na sebe věty navazují, zda se jedná o stále ty samé osoby, a pak se podle toho řídit u přísudku.

Katka a Lenka se neměly příliš rády. Vždy, kdy se potkaly, skončilo to hádkou.

X-----X-----X-----X

Monika a Alžběta se znají už od dětství. Jako malé si spolu často hrály a seděly spolu dokonce v lavici.

X-----X-----X

Dívky uvažovaly, jak tento problém vyřešit. Bylo jasné, že se Adéla Ladě neomluví, ale zároveň tušily,

X-----X-----X

že to samé platí i obráceně.

Úkol : Vyhledej věty s nevyjádřeným podmětem, odůvodni a náležitý podmět napiš do závorky

Naše největší rašeliniště

Rozkládá se v severovýchodní části Hrubého Jeseníku. Nalézá se u obce Rejvíz. Vzniklo asi v době ledové, ale vytváření rašeliny probíhá dodnes. Na celé ploše roste mech. Botanikové mu říkají

rašeliník. Turisté procházejí po vyznačených stezkách, prohlížejí si přírodu v okolí a zpět se vrací stejnou cestou. Místy je zpevněna prkny. Rejvízké rašeliniště patří mezi naše přírodní rezervace. Chráníme je. (Podle časopisu ABC)

Oslovení

Věta obsahuje oslovení, které nám jasně říká, jakého rodu jsou osoby, kterých se věta týká:

Holky, co kdybyste s námi šly do kina.

X-----X

Děvčata, mohla byste se trochu ztišit?

X-----X

Musíte si dát ale pozor na oslovení, která nám sice říkají, že se věta týká i nějaké osoby ženského rodu, ale kde nemůžeme jasně určit, že se netýká také nějaké osoby mužského životného rodu.

Holky, co kdybychom zašli do kina? - **Mluvčí** může být jak **žena** tak klidně i **muž**

Pouze z této věty to jednoznačně nepoznáme, proto raději volíme **měkké I.**

Pokud by však věta byla uvozena tak, že bychom věděli, že je **mluvčím** také **žena**, napíšeme jednoznačně **tvrdé Y**:

Zuzka řekla: "Holky, co kdybychom šly do kina?".

Pokud by ale mluvčím byl muž, musíme napsat měkké I, protože předpokládáme, že i on do toho kina půjde.

Michal řekl: "Holky, co kdybychom zašli do kina?".